

**Brottspåföljdscentralen i Tavastland och
Birkaland**

Riihimäki fängelse

Information för nyintagna

Offentlig

Diarienummer RISE/5420/2025

1.12.2025

Innehåll

1. Allmänt	3
1.1. Om fängelset.....	3
1.2. Ansvarig tjänsteman och förtrogenhet med förhållandena på anstalten.	4
1.3. Plan för strafftiden	4
2. Häktning	5
3. Fängelsestraff och syftet med verkställigheten.....	6
3.1. Beslut om strafftid	6
3.2. Övervakad frihet på prov	6
4. Basvård och boende.....	7
4.1. Klädsel, linne och klädvård samt renlighet	7
4.2. Mathållning och inköp av livsmedel.....	8
4.3. Rökning.....	9
5. Innehav av egendom	10
5.1. Saker du får ha hos dig	10
5.2. Att ta saker till fängelset	11
5.3. Att lämna saker ifrån sig.....	12
6. Kontakter med omvärlden	12
6.1. Telefoni	12
6.2. Brev och postförsändelser	13
6.3. Att motta mejl	14
6.4. Tillgång till Internet och elektroniska tjänster	14
7. Inkomster och penninghantering	15
7.1. Inkomster	15
7.2. Penninghantering.....	16
8. Besök	16
9. Permission.....	17

10.	Deltagande i sysselsättning.....	18
10.1.	Arbetsdrift.....	18
10.2.	Att studera.....	19
10.3.	Rehabiliterande insatser	19
10.4.	Temporär dispens från sysselsättningsplikt	19
11.	Fritid	19
11.1.	Fritidsaktiviteter	19
11.2.	Bibliotek	20
11.3.	Andlig verksamhet och själavård.....	20
12.	Hälsovård	20
13.	Hur man ska bete sig i fängelset	21
14.	Personalen och hur man uträttar ärenden.....	22
15.	Rätt att anföra klagomål och begära omprövning.....	23
15.1.	Att anföra klagomål	23
15.2.	Innehållet i klagomålet	23
15.3.	Tillställande av klagomålet till myndighet som utövar laglighetsövervakning.....	24
15.4.	Begäran om omprövning och anförande av besvär hos förvaltningsdomstol	25

1. Allmänt

1.1. Om fängelset

Du har kommit till Riihimäki fängelse. Det är ett slutet fängelse med 223 platser. I Riihimäki fängelse placeras i regel manliga dömda som fått i straff mer än två år. Det finns även en avdelning för häktade.

Du håller som bäst i händerna en broschyr med information för nyintagna i Riihimäki fängelse. Syftet med denna broschyr med information för nyintagna är att du ska ta del av hur det fungerar i fängelset och vad som gäller när man avtjänar straff eller sitter häktad. Du ska även ta del av fängelsets ordningsstadga, som du är skyldig att efterleva. Dessutom har varje avdelning sin dagordning där tidschemat för sysslorna framgår, såsom tider för sysselsättningar, promenader, måltider och när dörrarna till cellerna är upplåsta. På varje bostadsavdelning finns en pärm med lagar, förordningar, föreskrifter och anvisningar som reglerar häktning och avtjänande av fängelse och en Förteckning över Brottspåföljdsmyndighetens anvisningar om förfaranden. Där finns även en förteckning över tillsynsmyndigheterna som övervakar verksamheten i fängelserna med kontaktuppgifterna till dem. Dessutom är förteckningen anslagen på anslagstavlan på din avdelning, där du också hittar annan viktig information. Pärmerna ligger i allrummet på avdelningen och kan läsas i där. Vid behov kan du fråga personalen om ytterligare upplysningar.

Är du inte finsk medborgare får du kontakta ditt hemlands beskickning och, om möjligt, får hjälp med tolkning. Är du häktad kan dock dina kontakter med diplomatisk beskickning eller konsulat begränsas om särskilt vägande skäl föreligger som hänför sig till brottsutredning.

Är det något du vill fråga eller undrar över ska du kontakta personalen.

Adressen till Riihimäki fängelse är Kaunolanraitti 3, 11310 Riihimäki, Finland.

Brottspåföljdsmyndighetens växel är +358 29 5681 200.

Mejladressen till Riihimäki fängelse är riihimaki.vankila@om.fi.

Mejl till intagna kan skickas utan bilagor till vankiposti.riihimaki@om.fi. Mer detaljerade instruktioner om hur du skickar brev och mejl till en intagen finns i kapitel 6.

1.2. Ansvarig tjänsteman och förtrogenhet med förhållandena på anstalten

Du får en egen ansvarig tjänsteman utnämnd för dig för den tid du är häktad eller avtjänar straff. Det blir han eller hon som är aktivt närvarande i vardagen medan du är intagen och ser till att det hela löper smidigt. Med din ansvariga tjänsteman kan du ta upp frågor som gäller dig själv, såsom besök och permissioner, elektronisk kommunikation med begränsad tillgång till internet och andra saker i vardagen. Med honom eller henne ska du dessutom diskutera din straffidsplan, mål uppsatta i den och hur du kan nå upp till dem. Du kan vända dig till honom eller henne när som helst och fråga om råd och anvisningar.

När du tas in sätts du in i praktiska saker som gäller anstaltens vardag. Du bereds plats på en bostadsavdelning där du får av väktaren veta hur det funkar på avdelningen. Avdelningsväktaren berättar för dig vad som gäller på avdelningen, sätter dig in i avdelningens dagordning och andra praktiska saker.

1.3. Plan för strafftiden

Om du är intagen i fängelse för att avtjäna straff har du fått en individuell plan för strafftiden (ransu) gjord upp för dig innan du kom in. Planen kommer att preciseras i fängelset. Planen styr hur du kommer att avtjäna straffet och friges eller eventuellt släppas villkorligt fri. I planen för din strafftid slår man fast de mål du ska jobba gentemot under din tid i fängelset. Utifrån planen och de alternativ som fängelset tillhandahåller blir du hänvisad till någon sysselsättning. Du kan själv påverka hur planen framskrider genom att aktivt samarbeta med personalen mot de mål som är uppställda i din plan. Hur bra planen framskrider har inverknings bl.a. på dina permissioner och dina chanser att bli överförd till en öppen anstalt och få övervakad frihet på prov. Man uppföljer planen regelbundet och tar den upp för granskning och uppdatering minst tre gånger om året.

Om du är häktad, får du ingen plan för strafftiden utarbetad för dig innan du tas in. Med ditt samtycke kan arbetet med att ta fram en plan för din strafftid dock påbörjas redan under häktningsstiden. Det är den ansvarige tjänstemannen på din avdelning som har ansvar för uppföljning av planen. Den ansvarige tjänstemannen och andra tjänstemän

håller koll på hur din plan genomförs i anstalten. Även andra tjänstemän kan uppdatera planen och anteckna i planen hur det går undan för dig.

2. Häktning

Häktning är inget straff utan ett tvångsmedel som används medan förundersökningen och lagföringen pågår. Syftet med häktning är att säkra förundersökning, lagföring och straffverkställighet och att förhindra fortsatt brottslig verksamhet. Beslut om häktning av personer som misstänks ha begått ett brott fattas av domstol.

Häktningen upphör om domstolen, åklagaren eller polisen (eller någon annan anhållningsberättigad tjänsteman) beslutar att den häktade ska försättas på fri fot. Häktningen upphör senast när tingsrättens dom vinner laga kraft eller hovrätten meddelar sin dom. Redan innan domen vunnit laga kraft kan du samtycka till verkställighet av straffet och nöja dig med den dom som tingsrätten eller hovrätten som första instans meddelat till den del du har dömts till fängelse. I så fall börjar du tjäna av på ditt fängelsestraff som du ådömts och istället för att tillhöra kategorin häktade övergår till kategorin dömda.

De som är häktade har delvis andra rättigheter och skyldigheter än dömda, t.ex. kan den häktades kontakter begränsas under förutsättningar stipulerade i tvångsmedelslagen. Restriktionerna kan gälla brevväxling, telefoni, besök eller andra kontakter utanför fängelset eller umgänge en bestämd gripen, anhållen eller häktad person.

Beslut om restriktioner av kontakter i samband med häktning och om beslutets fortsatta giltighet fattas av domstolen. Som häktad får du inte delta i sysselsättningar utanför fängelset, såsom arbete eller studier ute i det civila. Som häktad kan du varken placeras i en anstalt utanför fängelset eller beviljas frigång för extern verksamhet under övervakning.

Om du döms till ovillkorligt fängelse för det brott på vilket du blev häktad, dras häktningstiden av från tiden för ditt egentliga fängelsestraff. Har du däremot suttit häktad utan grund, har du rätt att få ersättning av statliga medel på grund av frihetsberövandet. Ersättningen ska sökas hos Statskontoret.

Häktningen kan komma som en överraskning och utan du haft tid på dig att göra dig redo för det. Är du tveksam eller undrar över något så ska du alltid vända dig till personalen och fråga.

3. Fängelsestraff och syftet med verkställigheten

Syftet med verkställigheten av fängelse är att öka din beredskap för ett liv utan kriminalitet och skapa förutsättningar för din återanpassning till samhället och förhindra att brott begås under fängelsetiden. Du placeras på den avdelning som bäst bidrar till att uppfylla dessa mål. Det är mot detta mål som fängelsepersonalen på avdelningen arbetar i samverkan med dig, var och en i enlighet med sin respektive arbetsbeskrivning. Syftet är att främja ditt fysiska, psykiska och sociala välbefinnande samt att stödja dig i att uppnå de mål som ställts upp för dig för den tid du avtjänar straff. I alla frågor du möter kan du alltid vända dig till din ansvarige tjänsteman eller någon annan anställd.

3.1. Beslut om strafftid

På verkställighetsenheten tar man fram ett beslut som gäller tidsfristerna för ditt straff. Detta sker strax efter att du påbörjat avtjäna straff. Av beslutet framgår grunderna för beräkningen av strafftiden, tidpunkten då fängelsestraffet eller förvandlingsstraffet för böter kommer att vara avtjänat till fullo, tidpunkten för villkorlig eller annan frigivning samt datumet då prøvotiden går ut. Där står även den tidigaste tidpunkten då permission på basis av strafftidens längd kan bli aktuell.

I strafftidsbeslutet för den som avtjänar fängelse på livstid anges den tidpunkt vid vilken fången tidigast kan bli villkorligt frigiven. I beslutet som gäller kombinationsstraff anges övervakningstiden och tidpunkten vid vilken den börjar löpa.

3.2. Övervakad frihet på prov

Mot slutet av verkställigheten är det möjligt att bli släppt och få övervakad frihet på prov, om förutsättningarna för detta är uppfyllda. Om du avtjänar kombinationsstraff kan du inte placeras i övervakad frihet på prov. Du kan släppas fri på prov under elektronisk övervakning tidigast sex månader innan du räknas bli villkorligt frigiven. Övervakad frihet

på prov förbereds omsorgsfullt i samverkan med fängelsepersonalen. Du kan själv påverka din eventuella frihet på prov genom att vara aktiv och samarbeta med personalen mot de mål som ställts upp i din plan för strafftiden samt genom att uppföra dig klanderfritt under strafftiden. Du kan också själv ansöka om att få frihet på prov.

På Riihimäki fängelse är det en viss specialhandledare som har hand om ärenden som gäller frihet på prov. Ta kontakt med specialhandledaren på din avdelning genom att fylla i ett ärendeformulär.

4. Basvård och boende

4.1. Klädsel, linne och klädvård samt renlighet

I Riihimäki fängelse kan du bära dina egna kläder på avdelningarna D2, D3, D5 och alla avdelningar A till F. Att få inneha egna klädesplagg kan dock nekas eller begränsas om ordningen eller säkerheten i fängelset fodrar det. Beläggs du med restriktioner som gäller innehav av ett klädesplagg har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning. Du har också rätt att få persedlar från fängelset om du inte har lämplig egen klädsel med dig. Du tillåts bara att inneha en viss mängd kläder åt gången, i enlighet med anläggningens riktlinjer, som tar hänsyn till brandsäkerheten. På den riksomfattande säkerhetsavdelningen (C2), avdelningen med förstärkt övervakning och begränsad verksamhet (C3) och avdelningarna med förstärkt övervakning (C4, C5 och D4) använder man fängelsets persedlar. Det betyder att du får de kläder som du behöver av fängelsepersonalen och att du inte får bära dina egna kläder på avdelningarna, med undantag för underkläder och strumpor.

Fångarna ska vara korrekt klädda på fängelseområdet och följa anvisningarna om hur man ska klä sig. Blir något oklart när det gäller detta med korrekt klädsel kan du alltid vända dig till personalen och fråga.

När du jobbar ska du ha klädsel som uppfyller krav som gäller för den konkreta sysslan, detta bland annat med tanke på arbetarskydd. Om sysslan förutsätter användning av vissa arbetskläder, får du lämpliga sådana och skyddsutrustning av fängelset.

Linne, såsom lakan och handdukar, får du av fängelset. När du skrivs in förser fängelset dig med en rimlig mängd personliga hygienartiklar såsom tvål, tandborste och tandkräm, om det behövs.

Brottspåföljdsmyndighetens persedlar, linne och handdukar tvättas centraliserat på en extern tvättinrättning. Personalen ger dig närmare anvisningar om tvättbyte. Byte av sängkläder och handdukar sker varannan vecka enligt schema i avdelningens dagordning. Fängelsets persedlar kan byta ut genom lämna in de kläder du vill byta ut till persedelpersonalen med ett ifyllt ärendeformulärformulär. På formuläret ska du tydligt ange vilken storlek och typ av kläder du vill byta ut. Har du några egna kläder, ska du tvätta dem själv på avdelningen, i lokaler som är avsedda för ändamålet.

Det är ditt ansvar att se till att du har det rent och prydligt i din cell. Var och en plockar upp efter sig i gemensamma lokaler, bland annat efter att ha lagat mat. Avfall ska man sortera enligt anvisningarna.

När du flyttar ut ur din cell ska du lämna den i städlat skick och följande inventarier finns kvar cellen:

- säng, madrass, filt, kudde, gardin (två gardiner om du har en toalett med fönster).
- bord, stol, hylla, garderob, byrå
- tv med integrerad dvd-spelare eller tv och separat dvd-spelare, fjärrkontroller för relevanta apparater
- bordslampa, klockradio
- kylväska, tallrik, mugg, dessertskål, kombinerat kniv-gaffel-sked
- blått torkställ, papperskorg

Personalen ger dig närmare anvisningar om saker som gäller prydlighet samt om praxis och arbetsfördelning i samband med städning av gemensamma lokaler.

4.2. Mathållning och inköp av livsmedel

På vardagar serverar fängelset dig fyra måltider, närmare bestämt frukost, lunch, middag och kvällsmat. På helger och lätthelgdagar får du frukost, medan lunch och middag slås samman, och ytterligare kommer kvällsmaten.

När du skrivs in frågar personalen dig om du följer en särskild diet och ger dig en blankett att fylla i. Behöver du ha specialkost av hälsoskäl eller på grund av religiös eller annan grundad övertygelse, ska du självmant tala om för detta genast när du tas in.

Livsmedel och en del andra saker du behöver i vardagen kan du beställa hos Leijona Catering. Det du handlar betalar du med ett betalkort du får dig utställt av Brottsförhållningsmyndigheten (se närmare under 7.2 Penninghantering).

I Riihimäki fängelse beställ du det du tänker handla på en beställningsblankett i pappersform. Ifyllda beställningslistor ska lämnas till personalen senast måndag morgon varje vecka. Ifyllda blanketter skickas i internpost till Leijona Caterings personal. Dina packas i kassar som personalen levererar. Personal från Leijona Catering kommer till din avdelning och tar betalt för det du handlat samma dag som du får dina uppköp levererade.

När är det din avdelnings tur att handla kan du läsa i dagordningen eller också kan du fråga avdelningsväktaren. När du skrivs in för första gången får du göra de första inköpen, som levereras till dig till avdelningen så snart din beställning kan behandlas, i vart fall inom en vecka efter att din beställningslista kommit in.

4.3. Rökning

Det är förbjudet att röka inne i fängelset. Det är förbjudet att röka och inneha tobaksprodukter, rökdon och tänddon någon annanstans än på promenaderna. För varje fånge finns ett personligt låsbart skåp för redskap som används vid rökning i entréhallen intill dörrarna till promenadgårdarna, där redskapet måste lämnas när promenaden är slut och man går in. Nyckeln till ditt fack får av avdelningsväktaren.

Förutom rökdon kan du hos Leijona Catering även handla nikotinpåsar och nikotinersättningsprodukter, som du får tillställda på avdelningen.

Du kan få nikotinersättningsprodukter för dina eventuella avvänjningsbesvär. Om du vill får du också stöd för att sluta röka från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar samt av personalen vid Brottsförhållningsmyndigheten.

Det är förbjudet att röka i fordon som används för fångtransporter och i fångvagnar som går i tågtrafiken. På grund av förbudet tillhandahåller man i fångvagnarna en behövlig mängd nikotinersättningsprodukter.

5. Innehav av egendom

5.1. Saker du får ha hos dig

Du tillåts inneha en rimlig mängd personliga tillhörigheter, dock med hänsyn till tillgång till förvaringsutrymmen, brandskydd och möjlighet att granska föremålen i fråga. Förvägras du att ha ett föremål eller ämne, har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning.

Riktgivande mängder vanligaste föremål som du tillåts inneha:

- Kläder: jackor, skjortor, byxor, strumpor, kalsonger, badhandduk, shorts
- Fyra nätdrivna enheter och två batteridrivna enheter
- 100 st. CD/DVD-skivor
- Spelkonsol (med förbehåll för restriktioner/modifieringar)
- Andra föremål inom rimliga gränser: (med hänsyn till brandbelastning)
  - Tidningar, böcker m.m., papper, pennor, osv.
  - Hygienartiklar
  - Matförnödenheter (endast sådana som du köpt i fängelset)

Om du vill ha hos dig en spelkonsol, kontakta först den personal i chefsställning som ansvarar för ärenden som gäller innehav av saker för att vara säker på att den konsol du tänker skaffa är sådan som kan ges dig i besittning.

Observera att om du har planer på att skaffa dig saker utifrån, ska du på förhand försäkra dig om att du kan få ha dem i din besittning eller att de kan tas till förvaring i fängelset.

Om du är osäker kan du kolla upp med chefen som ansvarar för innehavsärenden genom att fylla i ett ärendeformulär. Läs noga fängelsets ordningsstadga. Där står bestämmelser som gäller innehav av egendom, och där definieras vilka föremål som man inte får inneha.

Saker som motsvarar dem som fängelset ställer till ditt förfogande får du i princip inte ta in och ha hos dig, såsom

- madrass
- sängkläder (påslakan, örngott, underlakan, madrassöverdrag, filtar och kuddar)
- TV, DVD-spelare, bordslampa och radio
- bestick

Personalen på mottagningen gör upp en förteckning över all den egendom du har med dig vid inskrivningen. Det som du inte tillåts ta med dig till bostadsrummet tas till förvar i jouren och du får det tillbaka när du lämnar fängelset. Detta gäller dock ej saker eller ämnen som är farliga eller förbjudna i lagen.

På ett ärendeformulär kan du också boka tid för mottagning hos personalen på mottagningen. Vi kan inte lova någon tid för personligt besök på mottagningen, eftersom det påverkas bl.a. av personalens arbetssituation. Om du vet vilken sak du vill byta ut, rekommenderar vi att du skickar det du vill byta ut till mottagningen med ett ärendeformulär där du anger vilken vara du vill ta ut i stället. På detta sätt sker det hela snabbare.

5.2. Att ta saker till fängelset

Din besökare kan i samband med besöket lämna till dig en mindre mängd varor som du tillåts ha under din fängelsevistelse. Det är bland annat tidningar och tidskrifter, kläder och föremål för personligt bruk. Om din besökare kommer med och tobaksprodukter, så får du inte ha dem hos dig. Det som din besökare tar med sig till fängelset granskas av fängelsets personal. Varorna ska lämnas över till fängelsepersonalen vid porten.

Då ska besökaren fylla i en följesedel där det ska stå

- ditt namn
- namnet på den som fört med sig sakerna och
- vad det är för saker och hur mycket
- dag då sakerna lämnats in

En mindre mängd saker som är avsedda för dig kan lämnas vid fängelsets port vardagar kl. 8-16, eller så kan man skicka dem per post. Anvisningar för hur man skickar paket till

fängelset finns på avdelningarnas anslagstavlor och under punkt 6.2. Det ska vara saker som det är tillåtet att inneha i fängelset. När varorna lämnas in ska inlämnaren på samma sätt fylla i en följesedel.

Skäligheten av mängden egendom och varor som tas in och kommer in per post bedöms i förhållande till mängden egendom som fången redan har i sin besittning eller i förvaring på fängelset. Dessutom beaktas möjligheten och utrymmena för förvaring av varor i cellen och vid mottagningsavdelningen samt fängelsets brandsäkerhet. Sakerna passerar genom mottagningen för inspektion innan du får dem i besittning. Detta kan ta flera dagar.

Observera att förvaringsutrymmena på mottagningen är begränsade, vilket innebär att du får ha upp till tre fångväskor saker i förvaret. Får sakerna inte plats i fängelset blir de sända dit du anvisar på din bekostnad. Är det något du undrar över kontakta chefspersonen med ansvar för ärenden som gäller innehav av saker.

5.3. Att lämna saker ifrån sig

Du kan lämna ifrån dig dina personliga tillhörigheter så att dina anhöriga kan föra dem bort när de kommer och besöker dig. Vill du lämna några av dina tillhörigheter till din anhörig eller besökare för att föras bort, ska du kontakta personalen på mottagningen på ett ärendeformulär.

6. Kontakter med omvärlden

6.1. Telefoni

Du får ringa samtal till personer utanför fängelset, om inte du är belagd med restriktioner (läs mer om restriktioner i kontakterna i kapitel 2 Häktning). Samtal kan du ringa från telefonen som finns på avdelningen. Samtalstid kan du köpa hos Leijona Catering på samma gång när du handlar andra saker på beställningslista. Det går inte att ringa till dig utifrån. Fängelset lämnar heller inte några uppgifter om vilka som är intagna på anstalten per telefon.

Så här funkar telefonen:

1. Lyft luren
2. Slå in ditt användar-ID och efter det en grind #
3. Slå in din PIN-kod följt av #
4. Slå in numret du vill ringa (med riktnumret) och efter det #
5. Du avslutar samtalet med att lägga på luren

Ditt saldo ser du på skärmen under samtalet. När saldot börjar ta slut hör du ett pip innan samtalet kopplas bort Observera, att om du inte har rätt att ringa ett visst nummer, får du ett ljudmeddelande som säger att numret inte är tillåtet. Samma meddelande dyker upp på telefonens skärm.

Läs noga fängelsets ordningsstadga och din avdelnings dagordning, där hittar du avdelningsspecifika tider som gäller telefoni och relaterade bestämmelser.

Din telefonanvändning betalar du i princip själv med dina egna medel. Du får dock ringa på fängelsets bekostnad till bland annat

din advokat,

tillsynsmyndigheterna,

ett samtal när du skrivs in, och

för att underrätta en nära anhörig eller någon annan närstående om att du blir överförd till ett annat fängelse.

6.2. Brev och postförsändelser

Du har rätt till korrespondens per post om inte du har restriktioner på dina kontakter (läs mer i kapitel 2 Häktning). Samtalstid kan du köpa hos Leijona Catering på samma gång när du handlar andra saker. På utgående postförsändelser ska du anteckna ditt namn så att det syns. Om du inte vill att ditt namn ska stå synligt, ska du överlämna försändelsen personligen till fängelsepersonalen. Brev eller postförsändelser till tillsynsmyndigheter behöver du inte skriva ditt namn på. Utgående post kan antingen lämnas i avdelningens brevlåda eller ges till personalen. Posten skickas vidare varje vardag.

Man kan skicka dig post till fängelsets adress.

Postförsändelser till dig ska avsändaren adressera så här:

- Mottagare: Riihimäki fängelse och ditt namn
- Som adress: Kaunolanraitti 3, 11310 RIIHIMÄKI, Finland
- Dessutom ska det stå uppgifter om avsändaren.

På sätt blir det säkert att postpaket och brev hittar fram till fängelset.

Brev och andra postförsändelser kan granskas i fängelset. Korrespondens mellan dig och tillsynsmyndigheterna inspekteras inte. Brevkorrespondens mellan dig och din advokat kan endast granskas i undantagsfall. Postförsändelser som kommit till dig tas till bostadsavdelningen vardageftermiddagar. Om det i ett brev eller en postförsändelse kommer in föremål eller ämnen som man inte får inneha i fängelse, ska dessa omedelbart lämnas över till personalen.

6.3. Att motta mejl

Du får ta emot mejl. Adressen är vankiposti.riihimaki@om.fi. I mejlets adressfält ska avsändaren skriva in ditt förnamn och efternamn. I mejlets textdel ska avsändaren skriva in sitt eget förnamn och efternamn så att uppgiften om vem som är avsändaren förmedlas till dig. Av informationssäkerhetsrelaterade skäl avlägsnar mejlsystemet alla bilagda filer och bilder automatiskt. Det enda du får är ett mejlmeddelande i textrutan, som får vara högst två sidor.

Du kan också ansöka om tillstånd att använda fängelsets datorer med begränsad tillgång till internet för att kunna läsa och skicka mejl. För mer detaljerade instruktioner om hur du använder fångmejl och hur du ansöker om tillståndet, vänligen kontakta personalen.

6.4. Tillgång till Internet och elektroniska tjänster

Det finns ett antal arbetsstationer intagna kan få använda internet med vissa begränsningar samt mejl och videokonferensprogrammet. Du kan ansöka om tillstånd att använda internet för ändamål som hänför sig till din utkomst, arbete, utbildning, rättsliga ärenden, sociala eller boenderelaterade ärenden eller om du har något annat motsvarande viktigt skäl. När du söker om tillstånd ska du motivera varför du ska tillgång

till internet, exempelvis betalning av räkningar i nätbanken. Din internetanvändning får övervakas vid behov. Tillstånd ska du söka på en separat blankett.

Personalen ger dig ytterligare information och handleder dig i användningen av tjänster som kräver stark autentisering (gäller många myndighetstjänster, bl.a. FPA och Skatteförvaltningen). En del av de elektroniska tjänsterna kan du dessutom använda för att uppnå de mål du har för din strafftid.

Information om hur du använder mejl finns i avsnittet som handlar om att ta emot mejl. Information om kontakthållning via videolänk på VIPU finns under rubriken Besök.

7. Inkomster och penninghantering

7.1. Inkomster

Om du deltar i arbetsdriften eller någon sysselsättning, utbildning eller rehabilitering betalas du sysselsättningspenning, som är skattefri inkomst. Sysselsättningspenning utgår med 3,01 respektive 4,62 euro för var dag du deltagit i verksamhet.

Sysselsättningspenning brukar till en början utgå enligt den lägsta kategorin.

Är du dömd fånge, så betingas kategorin av sysselsättningspenningen av hur bra de mål som är uppställda i din plan för strafftiden har blivit uppnådda och hur regelbundet och varaktigt du deltagit i sysselsättningarna. Om du är häktad, bestäms kategorin av sysselsättningspenningen i första hand utifrån hur länge och regelbundet deltagandet i sysselsättning har pågått.

Sysselsättningspenningen kan dock helt eller delvis dras in ifall du får stöd från någon annan myndighet, till exempel åtnjuter studiestöd, eller om den av någon annan jämförbar orsak inte behövs.

Utöver sysselsättningspenningen betalas du en brukspenning om 1,60 euro för varje dag som räknas in i strafftiden, även för helger.

När du skrivs in kan brukspenning för 14 dagar betalas ut i förskott så att du ska kunna handla det allra nödvändigaste. Förskottet dras av på påföljande utbetalningar av brukspenning.

7.2. Penninghantering

I fängelset får du ett förbetalt Visa-betalkort till ditt förfogande. Betalkortet förvaras hos personalen. Det behövs en personlig PIN-kod för att kunna använda kortet. Med betalkortet betalar för det du har betalt hos Leijona Catering. Betalkortet accepteras också utanför fängelset, i butiker, på kaféer och på tåg, överlag på ställen där det går att betala med chipförsedd betalkort. Dessutom är det möjligt att ta ut pengar från bankomater i Finland upp till 200 euro om månad. Däremot funkar betalkortet inte för blippbetalning, och det kan inte användas för inköp på nätet. Du kan vända dig till personalen i frågor som gäller användning av betalkortet.

Kontanta penningmedel som du har på dig när du skrivs in läggs in på betalkortet i euro. Det högsta belopp som kan betalas in på kontot är 500 euro. Utöver detta tar man inte emot kontanter i fängelset för att sättas in på kontot. Kontanta pengar kan bara insättas en enda gång. Alla förmåner som tillkommer dig, såsom sysselsättningspenning och brukspenning, betalar Brottsförhållningsmyndigheten in på ditt betalkort.

Dina närstående kan inte överföra pengar direkt till kontot som hör till betalkortet du har fått. Pengar kan överföras till Brottsförhållningsmyndighetens konto, varifrån de överförs till ditt betalkortskonto. Du ska själv se till att den som skickar pengar till dig känner till rekvisiterna på Brottsförhållningsmyndighetens konto. Anvisningar för hur man skickar pengar till fängelset finns på avdelningarnas anslagstavlor. Vill du själv girera pengar eller betala räkningar, ska du kontakta fängelsepersonalen.

8. Besök

Du får träffas med din familj, dina vänner och bekanta under fängelsetiden om du inte är ålagd restriktioner i kontakter.

Det finns olika besökstyper, bl.a. övervakat besök, besök av barn, oövervakat besök, sammanträde med ombud samt övervakat sammankomst intagna mellan. Besök kan även äga rum via videoförbindelse.

Läs noga fängelsets ordningsstadga. Ordningsstadgan innehåller närmare uppgifter om besökstiderna, hur länge besöken får vara, vilka villkor som gäller och hur man ansöker om besök av olika typer.

Tänk på att boka besöken i tid (oövervakade besök senast två veckor före den planerade tidpunkten och övervakade besök senast på onsdagen samma vecka), så att man hinner med förberedelserna inför besöket.

När besökaren är yngre än 18 år

En minderårig besökare ges tillträde till fängelse för att besöka andra än sin egen förälder endast med samtycke från vårdnadshavaren. En besökare som fyllt 15 år får dock besöka sin nära anhörig utan samtycke från vårdnadshavaren, om inte vårdnadshavaren explicit motsätter sig besöket. Om den minderåriga besökaren har omhändertagits, blir det barnskyddsmyndigheten som beslutar om samtycket.

En besökare under 15 år ges i regel inte tillträde till fängelse utan ledsagare. Förutom barnet och ledsagaren kan också andra besökare delta i övervakade möten med barn under 15 år. Under besöket får du dock bara röra vid barnet, inga andra personer.

9. Permission

Du kan beviljas tillstånd att för en kortare tid avlägsna dig från fängelset (permission). Om du är dömd och avtjänar straff, kan du få permission med hänvisning till strafftidens längd, ett viktigt skäl eller ett synnerligen viktigt skäl. Den som är häktad kan endast beviljas permission om ett synnerligen viktigt skäl föreligger. Innan du lämnar in permissionsansökan ta gärna kontakt med personalen för mer information.

Permission söks genom en skriftlig ansökan, med tydliga och tillräckliga uppgifter om grunderna för permissionen. Vid handläggning av permissioner av viktiga och synnerligen viktiga skäl beaktar man hur brådskande det ärende som ligger till grund för tillståndet är. Ansökan med eventuella bilagor ska du lämna in till personalen på avdelningen. Tänk på att lämna in permissionsansökan i god tid (i princip minst 14 dygn tidigare) så att man hinner handlägga den!

Beslut om permission tas av enhetschefen eller biträdande direktören. I vissa fall fattas beslutet vid Brottsförmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet.

Permission kan också beviljas under ledsagning.

10. Deltagande i sysselsättning

Om du är intagen för att avtjäna fängelse är du skyldig att delta i någon aktivitet som ordnas eller godkänds av fängelset. Skyldigheten gäller under avdelningens fastställda sysselsättningstid. Hälsotillstånd, bristande funktionsförmåga eller ålder kan ligga till grund för att få dispens från sysselsättningsplikten. Planen för strafftiden avgör primärt vilken sysselsättning du blir placerad i. Sysselsättningen kan gå ut på att du deltar i fängelsets arbetsdrift, någon utbildning eller rehabiliterande aktivitet, t.ex. ett åtgärdsprogram eller individuella insatser.

Om du är häktad, är det frivilligt för dig att delta i arbete och andra aktiviteter. Om du önskar delta, ska tillfälle beredas i mån av möjlighet. En häktad kan dock inte beviljas frigång för aktiviteter utanför fängelset, såsom civilarbetstillstånd, studietillstånd eller tillstånd för placering utanför fängelset eller i en extern anstalt.

För mer information kontakta personalen.

10.1. Arbetsdrift

Information om arbetsdriften får du av den ansvarige tjänstemannen för din avdelning. Arbetsdriften på Riihimäki fängelse omfattar en hel rad olika sysslor. Om du vill komma med i arbetsdriften ska du kontakta den ansvarige tjänstemannen eller brottsförmyndarschefen för din avdelning.

Du kan beviljas tillstånd till att inne i fängelset för egen räkning syssla med någon acceptabel arbetsverksamhet som lämpar sig för att utföras i fängelse (så kallat eget arbete). Det kan handla exempelvis om översättningsarbete. Beroende på vad det är för arbete kan du syssla med det också i din cell med beaktande av anstaltssäkerheten. Du kan få arbetsredskap från fängelset till ditt förfogande avgiftsfritt.

10.2. Att studera

När du avtjänar fängelsestraff kan du studera på plats i Riihimäki fängelse. Fängelset har ett tätt samarbete med en hel rad läroinrättningar. Du kan studera grundskolans och gymnasiet lärokurser. Yrkesutbildning omfattar fordons-, maskin- och produktionsteknik, byggbransch, ytbehandlingsbransch, bildframställning samt restaurang- och cateringbransch. I fängelset ordnas dessutom kurser inom fritt bildningsarbete inom olika ämnesområden. Du kan kontakta studievägledaren genom att fyll i ett ärendeformulär.

10.3. Rehabiliterande insatser

I Riihimäki fängelse bedrivs programarbete i rehabiliteringssyfte, såsom missbrukarvårdsinsatser, samtal med psykolog, terapeutiskt och annat individuellt arbete i återfallspreventivt syfte. Det är handledare, specialhandledare, rusmedelshandledare och psykologer som håller i åtgärdsprogrammen. STEP, ett gruppbaserat effektivitetsprogram för sexualförbrytare, och PTO för personer som behöver dagligt stöd är särskilda rehabiliteringsavdelningar vid Riihimäki fängelse.

10.4. Temporär dispens från sysselsättningsplikt

Har du regelbundet deltagit i någon sysselsättning kan du med beaktande av hur din plan för strafftiden framskridit bli befriad från sysselsättningsplikten och få ledigt två vardagar för varje kalendermånad under vilka du regelbundet deltagit i någon sysselsättning. En intagen som står åtalad för brott beviljas befrielse från sysselsättningsplikten i behövlig omfattning för att kunna förbereda sitt försvar. En intagen kan få tidsbunden befrielse från skyldigheten att delta också av något annat viktigt skäl eller på grund av temporär arbetsoförmåga.

11. Fritid

11.1. Fritidsaktiviteter

På fritiden kan du delta i fritidsaktiviteter som ordnas i fängelset. Tiderna står angivna i fängelsets dagordning. Utbudet varierar från anstalt till annan. Du kan vara med och

påverka hur aktiviteterna planeras och genomförs genom att komma med förslag till tjänstemannen med ansvar för fritidsaktiviteterna, såsom musik, gym, motionsal.

Uppdaterad information kan du ta del av på anslagstavlan på din avdelning. Kolla också i dagordningen.

11.2. Bibliotek

Du har möjlighet att använda fängelsets bibliotek. Närmare tidpunkter framgår av avdelningens dagordning. Till bibliotekets tjänster hör också fjärrlån.

11.3. Andlig verksamhet och själavård

Du har möjlighet att delta i andliga sammankomster och få diskutera andliga frågor med pastorn. Genom att fyll i ett ärendeformulär kan du fråga fängelsepastorn om andliga tillställningar. Gudstjänster och andra andliga sammankomster anordnas i fängelsets kyrka på regelbunden basis.

12. Hälsovård

Hälsovård för samtliga intagna i finländska fängelser tillhandahålls av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som är underställd Institutet för hälsa och välfärd.

Fånghälsovården har en poliklinik i fängelset där du kan sköta dina hälsorelaterade ärenden. Via polikliniken går det att boka tid till läkare och tandläkare. Sjukskötaren är anträffbar vardagar. Polikliniken ska du kontakta även i frågor som gäller mental hälsa.

Du kommer till mottagningen genom att fylla i en ärendebblankett, som du ska lägga in i internpostlådan på avdelningen i ett tillslutet kuvert. Om ditt ärende är brådskande, kontakta genast avdelningens ansvarige tjänsteman. Han eller hon kan vid behov också kontakta polikliniken per telefon.

Mediciner ordinerade till dig är för ditt personliga bruk och ska tas enligt läkarens anvisningar. Tar du inte dina mediciner måste de alltid återlämnas till polikliniken i dosetten. En del mediciner kan vara sådana som du inte får ha hos dig utan de ska tas i personalens närvaro.

Är du sjuk eller skadad och inte kan vårdas inom fånghälsovården, tas du till undersökning och vård utanför fängelset. Under den tiden står du under övervakning av fängelsepersonal.

Vid akuta hälsorelaterade problem kontakta fängelsets personal.

13. Hur man ska bete sig i fängelset

Fängelse och häktning regleras av ett flertal normer, regler och anvisningar, och det gäller för dig att ta del av fängeslagen respektive häktningenslagen. Mera ingående anvisningar och föreskrifter finns i fängelsets ordningsstadga, som du är skyldig att efterleva.

Du ska uppträda korrekt mot personalen och andra fångar såväl som andra personer du möter i fängelset. Dessutom är du skyldig att följa personalens anvisningar och befallningar.

Du kan påföras disciplinstraff om du brutit mot bestämmelserna i

fängelselagen,
häktninglagen eller förordning som gäller dem, eller
Brottspåföljdsmyndighetens föreskrifter.

Disciplinstraff kan också påföras om du bryter mot en ordningsstadga där det anges att förseelsen kan leda till disciplinstraff. Disciplinstraff kan också påföras om du inte följer personalens uppmaning eller befallning som gett i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

Du kan även få disciplinstraff om du i fängelset eller under uppsikt av en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten gjort dig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter.

Sådana är till exempel

straffbart bruk av narkotika
hindrande av tjänsteman, motstånd mot tjänsteman
rymning eller försök därtill
lindrig misshandel, misshandel eller försök därtill
lindrig skadegörelse, skadegörelse
olaga hot, och
fånges vapeninnehav.

Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar skada för fängelset (exempelvis utrustning som försvunnit eller brutits) är du skyldig att utge ersättning. Ärendet avgörs i sista hand i domstol.

14. Personalen och hur man uträttar ärenden

I alla frågor du möter kan du alltid vända dig till din ansvarige tjänsteman eller någon annan anställd. Det finns också ett flertal externa aktörer som medverkar i fängelserna och besöker fångar. Du kan diskutera med deras representanter och delta i den mångsidiga rehabiliterande verksamhet som de anordnar. Mer information om externa aktörer får du på anslagstavlan i din avdelning och av personalen.

Vill du träffa fängelsets specialpersonal ska du fylla i ett ärendeformulär. Formulär finns i allrummen och på väktarnas kontor och i allrum på avdelningen. Skriv sakligt och så noggrant som möjligt vad ditt ärende gäller.

15.Rätt att anföra klagomål och begära omprövning

15.1. Att anföra klagomål

Om du upplever att du har behandlats osakligt eller misstänker att en myndighet eller tjänsteman inte har iakttagit lagen eller fullgjort sina skyldigheter, kan du skriva ett klagomål till laglighetsövervakaren. Du kan också, om du så önskar, informera till exempel enhetschefen för fängelset om missförhållanden som du upplever. Fången kan konfidentiellt föra sitt ärende till enhetschefen för behandling och få svar. För ändamålet finns en separat låst postlåda på avdelningen.

När problem och konflikter uppstår ska du i första hand diskutera saken med personalen. Att tala med personalen brukar vara det snabbaste sättet att få problemet löst.

Klagomålet ska lämnas in skriftligen och det är avgiftsfritt. Du kan skriva klagomålet i fri form på ditt eget modersmål.

Klagomål tas inte upp till prövning om sakförhållandet som det gäller har inträffat för mer än två år sedan. Avvikelse från detta kan göras endast av särskilda skäl.

15.2. Innehållet i klagomålet

1. I klagoskriften ska man precisera vilken verksamhet eller åtgärd eller underlåtenhet av Brottspåföljdsmyndigheten eller dess tjänsteman som man riktar kritik mot.
2. Klaganden ska uppge på vilka grunder han eller hon anser att Brottspåföljdsmyndigheten eller dess tjänsteman har förfarit på ett felaktigt sätt.
3. Så långt möjligt bör man även lämna uppgift om tidpunkten för det förfarande eller den underlåtenhet som kritiken gäller.
4. Det är tillrådligt att i klagoskriften ange om klagan rörande samma ärende anhängiggjorts på annat håll.
5. Kom ihåg att också lämna ditt namn och dina kontaktuppgifter.

15.3. Tillställande av klagomålet till myndighet som utövar laglighetsövervakning

Lagligheten i Brottspåföljdsmyndighetens, dess enheters och tjänstemäns verksamhet övervakas vid myndigheten genom intern tillsyn. För den interna tillsynen svarar rättsenheten vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet övervakas dessutom av riksdagens biträdande justitieombudsman. Du kan anföra klagomål i samma ärende hos flera myndigheter som utövar laglighetsövervakning, men klagomålet prövas i regel endast hos den myndighet där det först blir anhängiggjort.

En förteckning över de huvudsakliga tillsynsmyndigheterna för fängelsernas verksamhet hittar du på anslagstavlan på din avdelning. Du kan själv posta din klagoskrivelse direkt till myndighet som utövar laglighetsövervakning eller be fängelsepersonalen vidarebefordra den. Du har tillgång till brevpapper och kuvert som fängelset erbjuder när du vill skriva klagoskrivelse. Du kan skicka skrivelsen till tillsynsmyndigheten i ett kuvert som du får försegla. Du kan lämna den för vidarebefordran på fängelsets bekostnad eller posta det själv om du så önskar.

Om du vill skicka ett brev på fängelsets bekostnad kan du, för att garantera absolut brevhemlighet, lämna brevet i ett kuvert i en låst postlåda på avdelningen, med mottagarens namn tydligt skrivet på kuvertet, så att avsändarens identitet inte avslöjas.

I klagomålsförfarandet behandlas i regel inte sådana beslut som du kan söka ändring i genom begäran om omprövning. I en klagomålsprocess är det dock möjligt att undersöka processuella aspekter av ärendet, till exempel frågan om huruvida rätten att söka ändring har förverkligats.

Brottspåföljdsmyndigheten är inte behörig att pröva klagoärenden som gäller hälso- eller sjukvård. Hälsovårds- och sjukvårdstjänster för fångarna produceras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagenligheten i dess verksamhet övervakas av Regionförvaltningsverket i Norra Finland.

En förteckning över de huvudsakliga tillsynsmyndigheterna för fängelsernas verksamhet hittar du på anslagstavlan på din avdelning. Du kan själv posta din klagoskrivelse direkt

till myndighet som utövar laglighetsövervakning eller be fängelsepersonalen vidarebefordra den. Om det behövs kan du be personalen om ett kuvert för brev som ska skickas till tillsynsmyndighet. Anvisningar för hur man skickar pengar till fängelset finns på avdelningarnas anslagstavlor och i infopärmarna.

Brottspåföljdsmyndigheten är inte behörig att pröva klagoärenden som gäller hälso- eller sjukvård. Hälsovårds- och sjukvårdstjänster för fångarna produceras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagenligheten i dess verksamhet övervakas av Regionförvaltningsverket i Norra Finland.

15.4. Begäran om omprövning och anförande av besvär hos förvaltningsdomstol

Begäran om omprövning är det primära rättsmedlet när det gäller att söka ändring i ett beslut. Brottspåföljdsmyndighetens beslut som du kan begära omprövning i räknas upp i lagarna som gäller respektive påföljd. Dessa lagrum är

20 kap. 1 § i fängelselagen

15 kap. 1 § i häktningsslagen

40 § i lagen om övervakad frihet på prov

14 kap. 86 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

Till ett beslut i vilket omprövning får begäras fogas en anvisning om hur man begär omprövning. Där ges anvisningar om hur begäran om omprövning ska framställas. Begäran om omprövning ska göras skriftligen inom sju dagar från det att du fått beslutet delgivet.

Du kan själv sända begäran om omprövning till den som enligt anvisningen om hur man begär omprövning avgör ärendet, till exempel per brev eller mejl. Utöver att du själv kan lämna in begäran om omprövning till den som enligt anvisningen om hur man begär omprövning avgör ärendet, kan du även ge det till enhetschefen för fängelset för vidarebefordran. Lägg in begäran i postlådan på avdelningen, och skriv på kuvertet vem ditt brev är adresserat till.

Om du postar själv din begäran om omprövning, observera att det sker på ditt eget ansvar. I regel ska brevposten vara framme hos adressaten inom 4 till 5 vardagar från

inlämningsdagen. Det är möjligt att begäran om omprövning som du själv postat på grund av postgången och eventuella förseningar inte når den som avgör omprövningsärendet inom sju dagar, varvid din begäran om omprövning inte kan prövas.

Om du inte är nöjd med beslutet som du fått genom omprövningsförfarandet, kan du anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsanvisning är bifogad beslutet du fått del av. Du kan lämna in besvären till förvaltningsdomstolen per post eller via ditt ombud. Inom besvärstiden kan du också lämna dem till enhetschefen, som utan dröjsmål vidarebefordrar besvären till domstolen.